

Optuzeni "nije imao nikakvu vlast" u Srebrenici

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Svjedoci obrane tvrde da Dragan Jokic nije bio stvarni zapovjednik, te da nije ni mogao sudjelovati u planiranju genocida

Da su ovojedni svjedoci na sudjenju oficiru bosanskih Srba, Draganu Jokicu, ono sto su izgovorili pred sudom izrekli u lokalnoj kavani, optuzeni bi se mozda osjetio ponukanim svoj ugled braniti – sakama.

Citavog su ovog tjedna kolege-oficiri Jokica opisivali kao “slabica”, covjeka koji nije imao nikakvu moc nad vlastitim vojnicima i koji nije uzivao narocito postovanje pretpostavljenih.

“[Jokic] nije bio ambiciozan oficir . . . njegove starjesine ga nisu mnogo cijenile, nisu u obzir uzimale njegovo misljenje; prema njemu su se ophodili s distancom”, rekao je jedan od svjedoka, dok je drugi dodao da je okrivljeni redovno bivao kritiziran, a pri podjeli zaduzenja cesto i zanemarivan.

Premda takve karakterizacije nisu nimalo laskave, Jokicev se branilac nada da ce svjedocenjima poput ovih umanjiti optuzenikovu odgovornost za masakr koji se 11. srpnja/jula 1995. odigrao u Srebrenici.

Spomenutog su datuma podrucje koja je imalo status “zasticene zone” Ujedinjenih naroda zauzele srpske snage, nakon cega je u sljedecih sedam dana oko 7.000 muslimanskih muskaraca i djecaka bilo sistematski pogubljeno. Stovise, ti su dogadjaji nedavno od strane Haskog tribunala okarakterizirani kao genocid, odnosno najgore nedjelo koje se na evropskom tlu odigralo nakon Drugog svjetskog rata.

Jokic ima 46 godina i tereti se za suuesnistvo u genocidu.

U vrijeme napada, on je obavljao duznost nacelnika inzenjerije Zvornicke brigade, pa je u njegovoj nadleznosti bila i brigadna gradjevinska masina kojom su navodno i iskopane masovne grobnice u koje ce kasnije biti ubacena tijela srebrenickih zrtava.

Pored toga, on je 14. i 15. srpnja/jula obavljao i duznost dezurnog oficira brigade, sto znaci da je bio zaduzen i za koordinaciju komunikacije izmedju oficira na terenu i samog staba.

Spomenuta brigada je sudjelovala, kako u pogubljenjima, tako i u pokopu srebrenickih zrtava.

Tuzilastvo tvrdi da je Jokic znao za ubojstva, kao i da je neposredno sudjelovao u sahranjivanju vise stotina zrtava.

Nakon okoncanja dokaznog postupka optuzbe, suci su potvrdili da je Jokic “znao da su zlocini bili pocinjeni”, ali su ga oslobodili odgovornosti za neposredno podsticanje, naredjivanje i planiranje ubojstava.

Istovremeno, sudsko vijece nije odbacilo optuzbe za sudjelovanje u genocidu, jer je procijenilo da je Jokic “svjesno potpomogao izvršenje zlocina za koje se tereti”.

U medjuvremenu, Jokicevi branioci pokušavaju dokazati kako njihov klijent nije bio ni neposredno ni posredno umijesan u ubojstva muslimanskih zatocnika u Srebrenici, da su njegova ovlasčenja bila neznatna, te da nije ni bio u poziciji izdavati naredjenja, cak ni ona koja su se ticala toga na koji ce nacin gradjevinska oprema biti upotrijebljena.

Medju svjedocima obrane nasli su se i nacelnik za sigurnost Zvornicke brigade, operativni nacelnik, te nacelnik za moralna, vjerska i pravna pitanja.

Veliki se dio ovotjednih svjedocenja odnosio na Jokicevo deurstvo tokom 14. i 15. srpnja/jula 1995.

Jedno od kljucnih pitanja bilo je da li je, s obzirom da su visi oficiri tih dana bili odsutni, on u stvari bio u prilici izdati naredjenja i onima koji su nadzirali pogubljenja i ukope.

Sva trojica svjedoka obrane izjavila se da, kao deurni oficir, Jokic nije bio u prilici osobno izdavati ta naredjenja.

Da bi dodatno osnazila svoju argumentaciju, obrana pokušava utvrditi precizne linije kretanja Vinka Pandurevica i Dragana Obrenovica – zapovjednika i nacelnika staba Zvornicke brigade – u razdoblju od 11. do 17. srpnja/jula 1995.

Branioci se nadaju da ce uspjeti pokazati kako – ukoliko bi se ispostavilo da je bilo koji od dvojice oficira u to vrijeme uopce boravio u oblasti za koju je brigada bila nadlezna – nije ni moguće tvrditi da Dragan Jokic snosi zapovjednu odgovornost za ono sto se u spomenutom razdoblju odigravalo.

Medjutim, tokom proslotjednih saslanja, njihova su nastojanja da lociraju spomenute zapovjednike bila uglavnom bezuspjesna.

Uvijek kada bi obrana upitala svjedoke jesu li upoznati s time gdje su se u to vrijeme nalazili zapovjednici, usliedio bi neki od najneodredjenijih odgovora, kao sto su “nisam ga vidio”, ili “nisam siguran”.

Pandurevic i Obrenovic su takodjer optuzeni pred Haskim tribunalom zbog ucesca u srebrenickim dogadjajima. Pritom je prvi jos uvijek na slobodi, dok je drugi nakon hapsenja priznao krivicu.

Obrenovic je vec iznio odredjene dokaze protiv Jokica, tvrdeci pred sudom da mu je glavni inzenjerac 15. srpnja/jula rekao kako je “imao ogroman problem sa sahranjivanjem pogubljenih, kao i sa cuvanjem zatvorenika koje je tek trebalo ubiti”.

Sudeci po iskazima svjedoka, Jokic i znatno mladji Obrenovic nisu bili u dobrim odnosima. Napetost je kulminirala kada je Jokic nakon rata iz Zvornika presao u Sokolac. A dok je boravio u tom mjestascu, okrivljeni je dijelio hotelsku sobu s jednim od ovotjednih svjedoka, operativnim nacelnikom Zvornicke brigade Milanom Maricem.

Maric je pred sudom rekao da je u Sokolac bio poslan “po kazni”, zato sto je odbio osigurati Obrenovicu alibi za tih nekoliko kriticnih srpanjskih/julskih dana.

Na pitanje obrane je li – u trenutcima dok su bili sami i odvojeni od svojih obitelji – bio u prilici da s

okrivljenim porazgovara o događajima u Srebrenici, svjedok je odgovorio potvrdno.

“Jesam, pogotovo dok smo gledali sudjenja [u Haskom tribunalu] na televiziji”, odgovorio je on. “Kad god sam Jokica upitao je li i on sudjelovao u tome, na osnovu njegovih odgovora se nije mogao izvesti zaključak da je znao što se događalo.”

Svi ovotjedni svjedoci tvrde da su istinu o Srebrenici saznali tek godinama kasnije, nakon što su počela sudjenja u Haskom tribunalu. Oni, naime, tvrde da su prije toga čuli samo “glasine” o masakru, ali da nisu bili sigurni da se zločin uopće dogodio.

Svjedocio je i brigadni načelnik sigurnosti – Dusko Vukotic.

“Tvrđite li da kao načelnik sigurnosti Zvorničke brigade niste raspolagali tim podacima?” upitao ga je, ne bez ironije, tužilac Stefan Vespi (Stefan Weaspi).

“Znam da to zvuči nelogično, ali sam bio usredotočen na druge stvari”, odgovorio je Vukotic.

Merdijana Sadovic izvjestava za IWPR iz Haga.

Focus: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

---

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/optuzeni-nije-imao-nikakvu-vlast-u-srebrenici>